

Nieuwe Orale Anticoagulantia (NOACs)

Regionaal Formularium Zwolle

Daphne Bertholee, ziekenhuisapotheker i.o.

Douwe van der Meer, coördinator Regionaal Formularium Zwolle

FTO 15 oktober 2013

Inleiding

■ Dabigatran (Pradaxa®), Rivaroxaban (Xarelto®) en Apixaban (Eliquis®)

■ Geregistreerde indicaties

- › Preventie trombose na totale heup/knievervanging
- › Preventie trombose bij atriumfibrilleren + risicofactor
- › Behandeling en preventie DVT en longembolie

■ Voordelen NOACs

- + Effectief(er) dan VKA/LMWH
- + Voorspelbaarheid effect
- + Korte halfwaardetijd
- + Orale toediening
- + Geen monitoring nodig

■ Nadelen NOACs

- Geen antidotum bij bloeding
- Geen trombosedienst > therapietrouw □
- Weinig ervaring

Brief minister VWS

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

> Retouradres Postbus 20350 2500 EJ Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Bezoekadres:

Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Kenmerk

GMT-3140080

Bijlage(n)

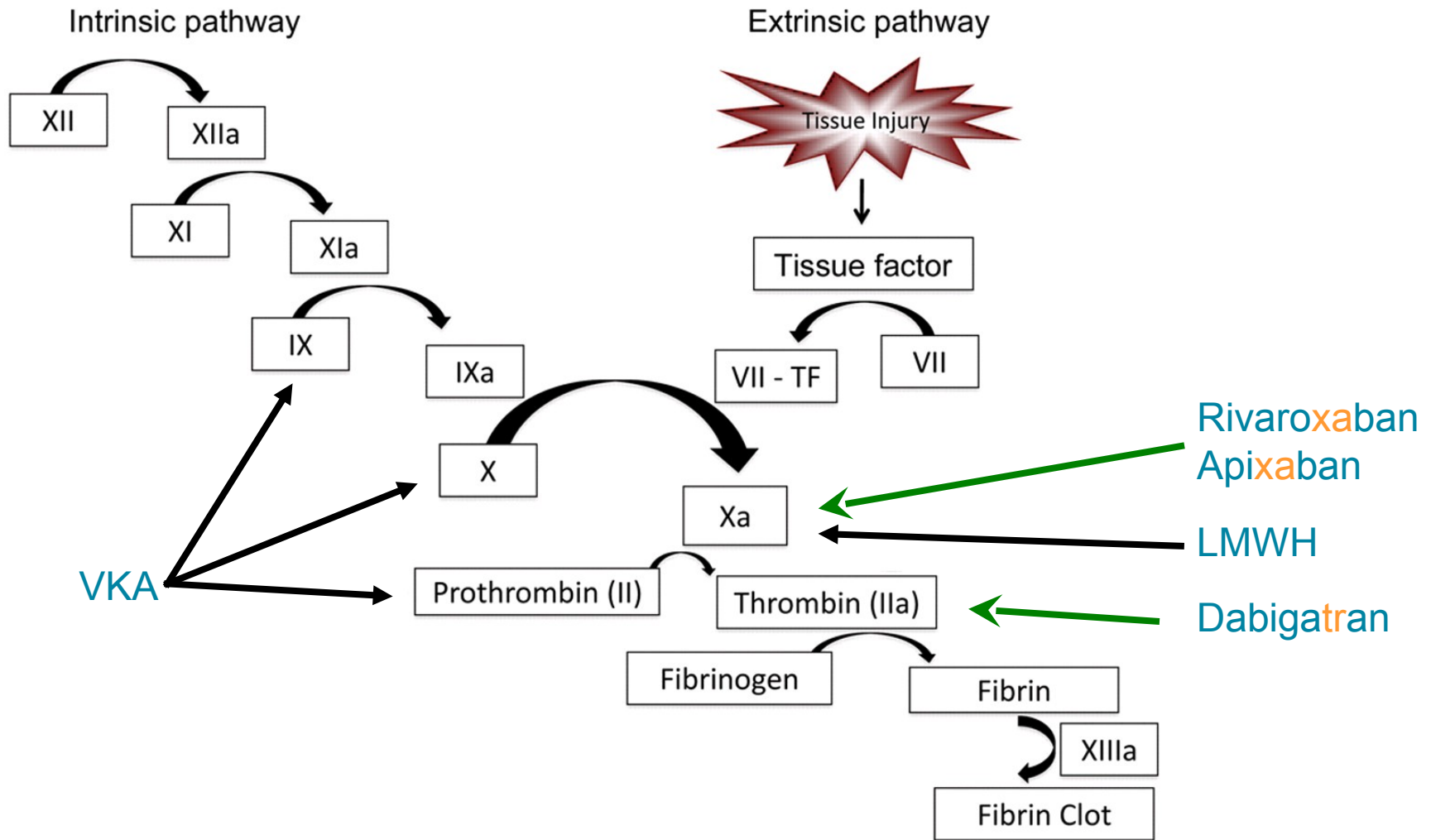
*Correspondentie uitsluitend
richten aan het retouradres
met vermelding van de datum
en het kenmerk van deze
brief.*

Datum 13 november 2012
Betreft Nieuwe orale anti-stollingsmiddelen

Geachte voorzitter,

Hierbij informeer ik uw Kamer over mijn besluit om de vergoeding van twee nieuwe orale anti-stollingsmiddelen (NOAC's), te weten dabigatran en rivaroxaban, uit te breiden voor de indicatie atriumfibrilleren. Er zijn meer dan 200.000 patiënten met atriumfibrilleren, een veelvoorkomende hartstoornis, in Nederland. Ik verwacht dat deze nieuwe generatie anti-stollingsmiddelen een goede toevoeging aan het behandelarsenaal bij atriumfibrilleren vormen. De vergoeding van deze middelen voor de indicatie gaat per 1 december 2012 in.

Werkingsmechanisme

Doseringen

■ Afhankelijk van

- › Nierfunctie, leeftijd, co-medicatie en co-morbiditeit

■ Bij atriumfibrilleren

- › Rivaroxaban: 1dd
- › Dabigatran/Apixaban: 2dd

■ Voorbeeld Dabigatran

- › Atriumfibrilleren
 - 2 dd 150 mg
 - 2 dd 110 mg: Verapamil of > 80 jr
- › Orthopedisch
 - 1 dd 110 mg (mits lokale hemostase), daarna 1 dd 220 mg
 - 1 dd 75 mg (mits lokale hemostase), daarna 1 dd 150 mg: eGFR 30-50, >75jr, of amiodaron, kinidine, verapamil

Contra-indicaties

■ Absoluut

- › Nierfunctiestoornis (eGFR < 15-30 ml/min)
- › Eerste 2 weken na herseninfarct
- › Mechanische hartklepprothese

■ Relatief

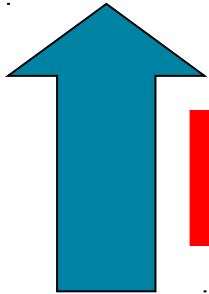
- › Leeftijd < 18 jaar
- › Nierfunctiestoornis
- › Zwangerschap of borstvoeding
- › Stabiele INR-instelling onder VKA
- › Bloedingscomplicaties bij VKA
- › Verhoogd bloedingsrisico
- › Kwetsbare ouderen
- › Leveraandoeningen gepaard met stollingstoornis

Interacties

■ Overige Antistolling

- › TAR, VKA, heparine, LMWH en NSAID's!

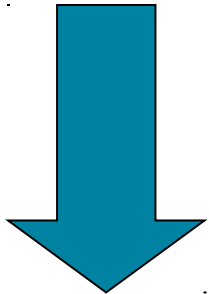
■ CYP3A4 en Pgp remmers

Ketoconazol, itraconazol, voriconazol, posaconazol, HIV-proteaseremmers

Dabigatran: Ciclosporine, tacrolimus, dronedarone

Diltiazem, naproxen, amiodaron, verapamil, kinidine

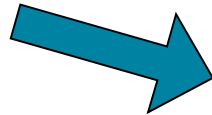

Rifampicine, fenytoine, carbamazepine, fenobarbital, sint-janskruid

Bloedingen

■ Milde bloeding

- › Actieve kool bij <2 uur ingenomen
- › Dosis NOAC 1-2 dagen uitstellen
- › Mechanische compressie

■ Matig ernstig

- › Controle van Hb, trombocyten, nierfunctie en controle stollingstoornis
- › Ondersteunende maatregelen
 - Mechanische compressie
 - Hemodynamische ondersteuning, adequate diurese
 - Zonodig erythrocytentransfusie

■ Levensbedreigend

- › PCC (Beriplex®)
- › Geactiveerd PCC (FEIBA®)
- › Factor VIIa (Novoseven®)
- › Evt. Hemodialyse (bij dabigatran)

i.o.m. hematoloog

Werkafspraken NOAC

■ Doel

- › een veilige introductie van de NOAC's

■ Gepubliceerd augustus jl.

- › Regionaal Formulariumcommissie
- › Leidraad

■ Inhoud werkafspraken

- › Transmurale Werkafspraken
- › Therapie-adviezen per NOAC
- › Beleid bij bloedingen
- › Beleid bij operaties

Datum richtlijn
15 augustus 2013

Datum herziening
februari 2014

Inhoudsopgave

ALGEMEEN
TRANSMURALE WERKAFSPRAKEN
APIXABAN
RIVAROXABAN
DABIGATRAN
BELEID BIJ BLOEDINGEN
BELEID BIJ ELECTIEVE OPERATIES
BELEID BIJ ELECTIEVE OPERATIES
LITERATUUR
SAMENSTELLING WERKGROEP

Algemeen

Dabigatran, rivaroxaban en apixaban behoren tot de groep van de Nieuwe Orale Anticoagulantia (NOAC). Zij zijn een alternatieve keuze voor de vitamine K antagonistische (VKA) acenocoumarol en fenprocoumon bij atriumfibrilleren. Daarnaast kunnen ze profylactisch ingezet worden bij heup- en knieoperaties. Voordelen van de NOAC's zijn de vaste dosering en de voorspelbaarheid van het effect, waardoor preventie van trombo-embolische aandoeningen of indicaties, en voor de meeste NOAC's, de afwezigheid van een specifiek antidotum tegen de stollingsremmers. Voordeel van de VKA's is dat een specifiek antidotum (prothrombincomplexconcentraat) toegankelijk is, doch kan in acute situaties vierstolingsfactorenconcentraat toegevoerd worden. Deze richtlijn is bedoeld voor patiënten met onderstaande aandoeningen of indicaties, en voor patiënten met NOAC's die bloedingen als bijwerking ervaren, of die acuut of slecht moeten worden gestopt. Deze richtlijn is geen voorkeur ungesproken voor één van de geregistreerde NOAC's. Deze richtlijn is gebaseerd op de Leidraad begeleidde introductie nieuwe orale antistollingsmiddelen van de wetenschappelijke verenigingen en Orde van Medisch Specialisten.

Doel

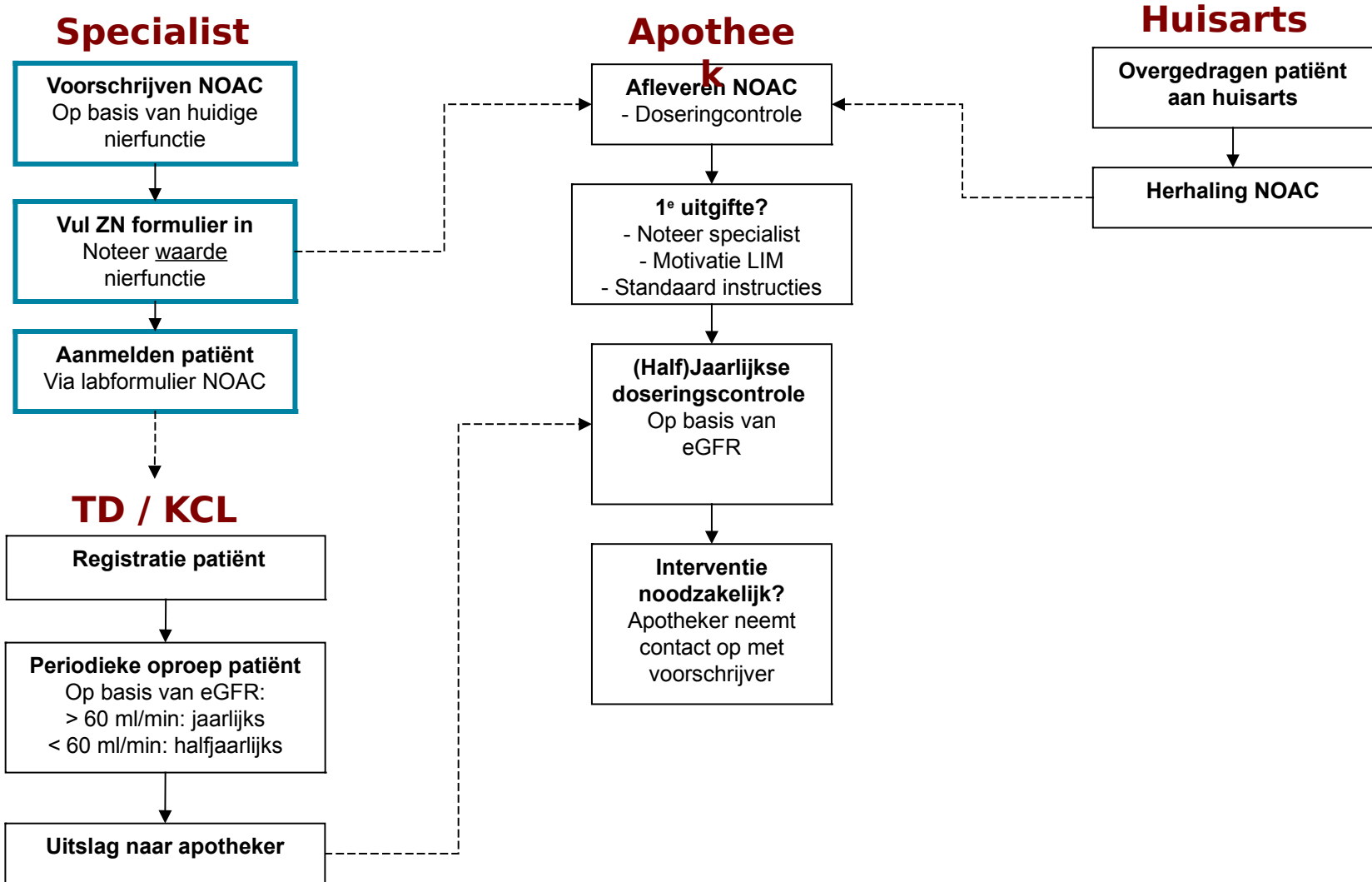
Het vertalen van de Leidraad begeleidde introductie nieuwe orale antistollingsmiddelen van de wetenschappelijke verenigingen en Orde van Medisch Specialisten in de regio Zwolle voor een veilige introductie van de NOAC's.

Indicaties

Atriumfibrilleren
In de upstate van de ESC-richtlijn uit 2012 voor atriumfibrilleren zijn de NOAC's in de behandeling opgenomen. NOAC's worden aanbevolen op basis van het klinische voordeel van de NOAC's ten opzichte van de VKA's met een VKA bestaat.

Orthopedische indicaties
De leidraad begeleidde introductie nieuwe orale antistollingsmiddelen adviseert de NOAC's bij voorkeur een laag moleculair gewicht heparine te gebruiken. De leidraad begeleidde introductie nieuwe orale antistollingsmiddelen adviseert de NOAC's bij voorkeur een laag moleculair gewicht heparine te gebruiken. In 2012. Indien een patiënt niet behandeld wordt met injecties kunnen de NOAC's worden gebruikt. Patiënten die al behandeld worden met een NOAC, kan de NOAC's worden gebruikt.

Transmurale werkafspraak NOAC

Waar te vinden?

MCCKlik App

iDoc Portaal

iPortal - Windows Internet Explorer

http://kwaliteit.intra.net/iPortal/Skin/Default.aspx?

Bestand Bewerken Beeld Favorieten Extra Help

iPortal

iDOC het documentbeheersysteem van Isala

Isala - 1. Commissie portalen - Regionaal Formularium Zwolle

Isala

- 1. Commissie portalen
 - Reanimatie Commissie (RAC)
 - Regionaal Formularium Zwolle**
 - Voorbehouden & Risicovolle Handelingen Commissie
- 2. Thema portalen
- 3. Medische Specialisten portalen
- 4. Stafdiensten portalen

Regionaal Formularium Zwolle

Begin 2013 is het project Regionaal Formularium Zwolle tot stand gekomen. Het doel is een betere afstemming in voorschrijfbeleid tussen 1e en 2e lijn. De 1e lijn commissie zijn te vinden op dit portaal.

Algemeen

Doel formularium
Organisatie en Werkwijze
Samenstelling commissie

Bloed

Nieuwe Orale Anticoagulantia
Aanmeldformulier NOAC-patient

Zoeken

in deze site:
 Zoek

Regio
 Zieker

Links

Werkafspraken MCC Klik

Cardiologie

- Atriumfibrilleren deel 1
- Atriumfibrilleren deel 2
- Controle na Hartziekte
- Echo cardiografie
- Ergometrie
- Event Recorder
- Hartfalen Diagnostiek
- Hartfalen beleid
- Holter
- Sportgeneeskunde
- Chirurgie
- Dermatologie
- Geriatricie

Cardiologie C
ATRIFIBRILLEREN DEEL I: DIAGNOSTIEK

14 april 2009
14 april 2011

BEGRIPPEN

Eerste aanval van AF Solitaire aanval of eerste gedocumenteerde aanval van atriumfibrilleren.

Paroxysmaal AF Aanvallen van AF die niet langer dan 7 dagen bestaan.

Persistent AF De aandoening bestaat langer dan 7 dagen.

Permanent AF De aandoening bestaat langer dan 7 dagen en de ritmestroom wordt geaccepteerd.

OORZAKEN

De werkgroep vat hier de oorzaken van AF samen:

Extracerebraal is de belangrijkste oorzaak

Hypertensie

Hyperthyreoïdie

COPD Met evtl pulmonale hypertensie en rechts-decompensatie.

Intoxicatie Koffie, alcohol, drugs.

Koortsende ziektes

Lichamelijke inspanning

Anemie

Conclusie

MCCKlik.nl

MCC Klik

Formularium

Onder dit hoofdstuk zullen publicaties van de formuliumcommissie verschijnen.

Bloed

Nieuwe Orale Anticoagulantia

Zoeken

in deze site:
 Zoek

Regio
 Zieker

Links

Gebruik NOACS

- IJsselheem: 3 patiënten op NOAC periode januari-september 2013
- Zonnehuis: 2 patiënten op NOAC periode januari-september 2013

Patiënt	NOAC	Voorschrijver	Motivatie
Vrouw, 71 jaar AF	Rivaroxaban 20 mg 1dd2	?	?
Man, 86 jaar AF	Dabigatran 110 mg 2dd1	Cardioloog	Bloedig CVA
Vrouw, 71 jaar AF	Rivaroxaban 20 mg 1dd1	Cardioloog	Geen orale antistolling (?) vanwege geloof